

Hranice jazyka jakožto hranice etnické identity

Vztah užívání jazyka a etnické kategorizace u olašských Romů na východním Slovensku

Předkládaná disertační práce se zabývá vztahem mezi užíváním jazyka a vytvářením etnických kategorií v obci na východním Slovensku. Jedná se o případovou studii, založenou na osmnáctiletém terénním výzkumu mezi obyvateli olašské romské osady v tzv. Borovanech. Autorka se pomocí kombinace sociálně antropologických a sociolingvistických metod zaměřuje na aktérskou konceptualizaci skupinových hranic rozdělující obyvatele obce na olašské Romy (*Vlašika Rom*), neolašské Romy (*Rumungri*) a Neromy (*Gáže/ Gadže*), zejména sleduje roli jazyka v tomto procesu. V rámci výzkumu se zaměřila na způsoby sociální organizace v rámci sledované obce a na analýzu symbolických kategorií, které jsou relevantní pro sociální prostor studované skupiny *Vlašika Romů*. V antropologické části se věnuje tomu, jak jsou utvářeny symbolické hranice mezi “my” a “oni” a co tvoří *boundary markers*, které tyto hranice vytvářejí. Dochází k závěru, že jedním z nejpodstatnějších pilířů skupinové identity a zároveň nejmarkantnějších distinkčních znaků při vyhraničování proti jiným skupinám, je jazyk.

Tématu jazyka se autorka věnuje v sociolingvistické části, zkoumající jazykové chování a jazykový repertoár místních olašských Romů. Jazyk dle autorčiných závěrů nejen reflektuje sociální strukturu a etnické kategorie, nýbrž podílí se i aktivně na jejich vytváření. Autorka se nejen v teoretické rovině, ale především při interpretaci dat z terénního výzkumu věnuje otázkám korelace jazyka a etnicity, a konceptualizace vztahů mezi jazykovým chováním a vytvářením sociální identity.

Mgr. Markéta Hajská